

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítélőtábla felperes neve felperesnek dr.Fóris Kálmán ügyvéd által képviselt alperes neve alperes ellen személyiségi jog megsértése iránt a Vas Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében Szombathelyen, 2007.évi február hó 20.napján P.20.809/2005/47.szám alatt hozott ítélet ellen az alperes részéről 48.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét a megfellebbeezett részében helybenhagyja.

Köteles az I.r. alperes az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására és számlájára megfizetni 3.000.- /Háromezer/ Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A megyei bíróság az ítéletében megállapította, hogy az alperes az alábbiakban megjelölt helyeken a felperesre tett valótlan tartalmú nyilatkozataival megsértette a felperes személyiségi jogát - jó hírnevét.

A Központi Ügyészségi Nyomozóhivatalhoz címzett, 2002.december 2-án kelt beadványában, valamint az azzal egyező tartalmú, a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatához ... rendőrtábornokhoz címzett 2003.január 10.napján kelt beadványában az alábbi kijelentéseivel:

„... egy jól körülhatárolható, igen erőteljes gazdasági és informális érdekérvényesítő hatalommal rendelkező érdekcsoport működik a háttérben. Ehhez a csoporthoz az üzletembereken, vállalkozókon kívül ügyvédek, rendőrök, ügyészek és maga a felperes is hozzátartozik.”

„Az ellenérdekű csoport törekvése ennek a vagyonnak, illetve értékesebb részének (.... Hotel) áron alul történő megszerzésére

irányult, olyan ígéretekkel, hogy férjem büntető ügye kedvező elbírálásban részesül."

„A nyílt nyomozást nem a rendőrség, hanem az APEH Nyomozó Hivatal, a felperes vállalta fel, nem tudni milyen alku eredményeképpen."

„a **felperes** mindenki által látható vagyongyarapodása nem áll arányban legális jövedelmével...".

A Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatához ... dandártábornokhoz intézett 2003.január 10.napján kelt beadványának alábbi kijelentéseivel:

„1999.évben napvilágot látott több sajtóorgánumban a felperes olyan nyilatkozata, hogy sajnos a ... Megyei Apeh Nyomozóhivatal csak 7.500.000 Ft-nyi felderítési értéket tud felmutatni, mint nyomozati eredményt, ezzel szemben működési költségük ennek többszöröse, ami sajnos az országban a legrosszabb eredmény. Elmondta, hogy ők nem adják fel."

„ a felperesnek személyes egzisztenciális oka volt arra, hogy az itt jelzett törvénysértések a nyomozás és az egész eljárás folyamatában leplezve maradjanak, csak így tudta biztosítani, hogy személyes karrierje és a fenti évek alatt keletkezett vagyongyarapodása biztonságban maradjon."

„...Igenis, a felperesnek egzisztenciális anyagi érdeke fűződött férjem törvénytelen meghurcolásához. Mivel a hivatalnak produkálnia kellett...".

„...Az egész nyomozóhivatal nagyon jelentős jutalékot kapott, ezért az sem furcsa, hogy ellenünk, amint befejeztek egy büntető ügyet, indították a másikat, hisz szükségük volt a prémiumra...".

Az alperesnek a Központi Ügyészégi Nyomozóhivatalnál 2002.december 16-án foganatosított meghallgatásáról készült meghallgatási jegyzőkönyvben foglalt alábbi kijelentéseivel:

„...akik esténként egy meghatározott kocsmába járnak kártyázni és ott a kocsmában sok mindent meg lehet beszélni, továbbá egy szórakozóhely is, ahol rendszeresen összejönnek és ahol mindent el lehet intézni".

„...**"A"** és a felperes több lakással rendelkeznek, amelyek természetesen nem a nevükön vannak,..."

„Az említett urak vásárolták fel a ... tó környékén lévő telkeket is kisnyugdíjasoktól, ahol egy ...park létesült és a helyi önkormányzat jelenleg is magas összegeket fizet ki a telek bérleti díjaként. E telkek szintén nem a saját nevükre lettek megvásárolva, hanem egy hölgy nevének vannak,..."

A fentieket meghaladóan a bíróság a felperes keresetét elutasítva kötelezte az alperest az állam javára 21.000 Ft kereseti illeték, a felperesnek 15 napon belül 25.000 Ft perköltség megfizetésére.

Ítéletének indokolásában a megyei bíróság rögzítette, miszerint a perben azt kellett vizsgálnia, hogy az alperesnek a felperes által kifogás tárgyává tett kijelentései vélemény-nyilvánításnak minősülnek-e, és mint ilyenek az alperesi alkotmányos alap joggyakorlás körébe tartoznak, vizsgálnia kellett - vélemény-nyilvánítás esetén - hogy azok kifejezőmódjukban nem minősülnek-e önkényesnek, illetőleg indokolatlanul bántónak, sértőnek, lealacsonyítónak és megalázónak. Vizsgálnia kellett továbbá, hogy amennyiben felperes által kifogás tárgyává tett és külön megjelölt alperesi kijelentések tényállításnak minősülnek, tartalmazzak-e sértő, valótlan állítást, híresztelést, illetőleg valós tény hamis színben való feltüntetését.

Alapvetésül rögzítette, hogy a büntető eljárási törvény alapján megtett feljelentésben megfogalmazott gyanú önmagában nem minősül valótlan tényállításnak és nem jelenti önmagában a Ptk.76.§-ában védett jogok sérelmét sem, amennyiben a feljelentés alapját képező tényállítások a valóságnak megfelelnek és ehhez képest a valós tényekből levont és a feljelentő véleményének minősülő következtetés csupán a feljelentő által megfogalmazott és a nyomozó hatóság tudomására hozott az a gyanú, hogy a bűncselekményt a feljelentett személy követte el.

Az ítéleti tényállás 1-2.pont alatti szöveghelyekhez kapcsolódóan a tartalmilag és helyileg egymást követő kijelentések vonatkozásában megállapította, hogy azok nem vélemény-nyilvánításnak minősülnek, hanem határozott tényállítások, amelyekben az alperes több foglalkozási ág általánosságban történő megjelölése mellett - név szerint egyedül - a felperest is megemlíti, mint olyan személyt, aki egy jól körülhatárolható és igen erőteljes gazdasági és informális érdekegyesítő hatalommal rendelkező, háttérben működő érdekcsoporthoz tartozik, név szerint meg nem nevezett üzletemberekkel,

vállalkozókkal, ügyvédekkel, rendőrökkel és ügyészekkel együtt. Ezzel összefüggésben tényként jelenti ki az alperes, hogy ennek az ellenérdekű csoportnak a törekvése ennek a vagyonnak illetőleg értékesebb részének, (... Hotel) áron alul történő megszerzésére irányult, olyan ígéretekkel, hogy az alperes férjének a büntető ügye kedvező elbírálásban részesüljön.

A megyei bíróság a tényállításokkal kapcsolatban megállapította, hogy ezen szöveghelyekkel kapcsolatban vádemelésre nem került sor. Az alperesnek kellett volna bizonyítania a feljelentésben tett, az 1-2.pont alatti kijelentései valóságtartalmát. Ezzel szemben a perben történt személyes meghallgatása során maga is úgy nyilatkozott, hogy amit ezzel kapcsolatban elmondott, azt bizonyítani nem tudja.

A 3.pont alatti szöveghelyhez:

A felperes és az általa irányított nyomozóhatóság felett felügyeletet, ellenőrzést és egyben instruktori feladatokat ellátó illetőleg gyakorló, az APEH ... osztályának volt osztályvezetője **"B"** tanúvallomása, illetőleg a nyomozás felett ugyancsak felügyeletet gyakorló Városi Ügyészség akkori vezetője **"A"** vallomása alapján megállapíthatónak látta a megyei bíróság, hogy hatásköri és illetékességi szabályok alapján járt el a nyomozás során a felperes által vezetett nyomozó hatóság. Ezzel szemben az alperes nem tudta azon állítását bizonyítani, hogy a nyomozást azért végezte az APEH ... Nyomozóhivatala, mert azt a felperes „vállalta fel”, valamilyen „alku eredményeképpen”.

Az alperes ezen ponttal kapcsolatban azt adta elő, hogy „mindenki ezt beszélte a városban”. „...Nekem erről az egész helyzetről valóban volt egy kialakult képem, elképzelésem, ennél egyértelműbb, konkrétabb bizonyítékkal én valóban nem rendelkezem.”.

A 4.pont alatti szöveghely vonatkozásában a bíróság a keresetet elutasította.

Az 5.pont alatti szöveghelyhez:

Az alperes azon vélemény-nyilvánítása, hogy a felperes mindenki által látható vagyongyarapodása nem áll arányban legális jövedelmével, arra vonatkozó burkolt tényállítást tartalmaz, hogy a látható vagyongyarapodásának legalább egy részére nem állt rendelkezésre legális jövedelem. Ezen burkolt tényállítását az alperes szintén nem bizonyította, ezzel a felperes személyiségi jogát, jó hírnevét megsértette. Ennek megállapítása mellett utalt a megyei bíróság arra a körülményre, hogy a felelősség megállapítása alól az

alperes azért sem mentesülhet, hogy a burkolt tényállításnak vélemény formájában adott hangot. Rögzítette továbbá, hogy az alperes nyilatkozata objektíve kell, hogy igaz és valós legyen. E körben nincs annak jelentősége, hogy nyilatkozata megtételét megelőzően az információt - akár ellenőrizetlenül - a sajtóból szerezte-e.

A 6.pont alatti szöveghelyhez:

A felperes állításával szemben nem csak nem tett sajtónyilatkozatot, hanem hivatali kötelezettségei okán ilyet nem is tehetett, az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a felperesnek tulajdonított sajtóközleményt a felperes akármilyen formában közzé tette, illetőleg megjelentette volna. Az alperes állította, de nem igazolta, hogy a sajtóban a felperes részéről ilyen nyilatkozat jelent volna meg. Ehhez képest a bíróság a nem igazolt módon felperesnek tulajdonított nyilatkozat valóság tartalmát már nem vizsgálta. Megállapította azonban, hogy az alperes a felperes személyiségi jogát megsértette.

A 7-8-9.pontok alatti szöveghelyekhez:

Az alperes kifejezetten a felperes személyére vonatkozóan azt a tényt állította a feljelentésben, hogy a felperesnek személyes egzisztenciális oka volt, hogy az itt jelzett törvénysértések a nyomozás és az egész eljárás folyamatában leplezve maradjanak.

Állította ezen túl azt is, hogy csak így tudta biztosítani, hogy személyes karrierje és a fenti évek alatt szerzett vagyongyarapodása biztonságban maradjon. Állította továbbá, hogy a név szerint ismételt megjelölt felperesnek egzisztenciális, anyagi érdeke fűződött a férje meghurcolásához, hiszen a hivatalnak produkálnia kellett, az egész nyomozóhivatal nagyon jelentős jutalékot kapott, és ezért sem furcsa, hogy ellenük, amint befejezték egy büntető ügyet indították a másikat, hiszen szükségük volt a prémiumra.

A felperes vitatásával, illetőleg "B" és "A" vallomásával szemben az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a fenti állításai tényszerűen megfelelnek a valóságnak és ezért ezekkel összefüggésben a bíróság ugyancsak megállapította, hogy megsértette a felperes jó hírnevét. Az alperes ezen kijelentéseivel összefüggésben bizonyítást ugyancsak nem ajánlott fel.

A 10.pont alatti szöveghelyhez:

Az alperes büntető feljelentésében gazdasági visszaélések és törvénytelen összefonódások, illetőleg hivatali visszaélésre történő utalások mellett állítja

tényszerűen, hogy a felperes és az akkori városi vezető ügyész meghatározott kocsmába járnak kártyázni, ahol „mindent meg lehet beszélni”, illetőleg egy szórakozó helyen jönnek össze rendszeresen, ahol „mindent el lehet intézni”.

Ezen tényállításaival kapcsolatban az alperes ugyancsak semmilyen bizonyítást nem ajánlott fel, ugyanakkor személyes meghallgatása során arról nyilatkozott, hogy „megint csak szóbeszéd volt arra vonatkozóan, hogy kocsmába, vagy egy szórakozó helyre járnak és ott privát idejükben nagyon sok időt töltenek el”.

Az alperes nyilatkozatával szemben ugyanakkor a felperes nyilatkozatát támasztotta alá "A" tanúvallomása, a rendelkezésre álló peranyag pedig az alperes kijelentéseit nem támasztotta alá.

A 11-12.pont alatti szöveghelyekhez:

Az alperes ezen kifogásolt konkrét tényállításait semmilyen módon nem igazolta, ezekre vonatkozóan bizonyítást nem ajánlott fel, az alperes vitatásával, illetőleg "A" tanúvallomásával szemben. Az alperesnek bizonyítania kellett volna, hogy a felperes több lakással rendelkezik, amelyek nem az ő nevének vannak, bizonyítania kellett volna, hogy a tó környékén lévő telkeket kisnyugdíjasoktól vásárolta fel, ahol egy ...park létesült, és ahol a helyi önkormányzat jelenleg is magas összegeket fizet a telek bérleti díjaként. Bizonyítania kellett volna azt is, hogy ezek a telkek szintén nem a felperes nevére kerültek megvásárlásra, hanem egy meg nem nevezett személy nevére.

Bizonyítás helyett az alperes személyes meghallgatása során az alábbiak szerint nyilatkozott: „Több megyei és országos lapban is olvastam arról, hogy felvásárolták ezeket a telkeket, azt is az újságból olvastam, hogy kinek a nevének van, és egész arról beszélt, hogy milyen gazdasági érdekek állnak ezek mögött.”.

Ezen szöveghellyel kapcsolatban szintén utalt arra a megyei bíróság, hogy az alperes tényállítása csak akkor jogszerű amennyiben az a tényközlés alapjául szolgáló adat, illetőleg információ eredetétől függetlenül objektíve valós és igaz, az alperes a felelősség alól nem mentesülhet az által, hogy nyilatkozata valóságalapja körében sajtóhírekre hivatkozik.

A megyei bíróság az egyes pontokkal összefüggésben részletesen kifejtetteken túl megállapította, hogy a felperes által kifogás tárgyává tett

szöveghelyek vonatkozásában nem helytálló az az alperesi érvelés, hogy „alperes tanúvallomásában foglaltakat a Központi Ügyészségi Nyomozóhivatal nyilván más büntető eljárási bizonyítási eszközökkel ellenőrizte, beszerzett egyéb bizonyítékokat is figyelembe vette, és ennek alapján ítélte úgy, hogy a felperes ellen vádat emel.” Ugyanis a kifogás tárgyává tett és az alperes által is elismerten tőle származó szöveghelyek - a 4.pontban hivatkozott kijelentés kivételével - vád alapját és vád tárgyát nem képezték, ugyanakkor - eltérő indokkal - a 4.pont vonatkozásában a bíróság azt állapította meg, hogy az alperes a felperes személyiségi jogát nem sértette meg.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett annak megváltoztatása, a kereset teljes elutasítása iránt.

Fellebbezésének indokolásában jórészt megismételve az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait előadta, miszerint az alperes szándéka egy büntető vizsgálat lefolytatása volt, ebben a körben tette meg tanúvallomását is, amely tanúvallomásról soha senki nem állította, hogy hamis vagy valótlan volna.

Az alperes arra törekedett, hogy az igazság és a valóság kiderítésére hatáskörrel rendelkező szervek vizsgálják ki azt a tényállást, amelyről az alperes mindvégig úgy tudta, hogy helytálló. Beadványai nem kerültek senki másához kizárólag ahhoz a hatósághoz, amelyek az ügyben eljárni jogosultak voltak. A személyiségi jog megsértésével kapcsolatos joggyakorlat egyértelműnek tekinti azt a helyzetet, hogy egy büntető eljárás megindítása önmagában nem alapozza meg a személyiségi jog megsértését. A gyanú megfogalmazása önmagában nem jelenti a Ptk-ban védett jogok sérelmeit. A feljelentés bárkinek törvényben biztosított joga és ez a magatartás önmagában nem minősíthető jogellenesnek, következésképpen nem ütközik a Ptk. szabályaiba sem.

Mindebből az következik, hogy a büntető eljárás keretei között megtett és a büntető eljárás céljához igazodó nyilatkozatok nem alkalmasak a személyiségi jog megsértésére.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy az I.r. alperes a felperes által kifogásoltakat nem „mások” előtt tette, azokat nem „híresztelte”. Mindvégig a büntető hatóságokkal volt csak kapcsolatban.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Nem vitatta azt az I.r. alperesi hivatkozást, miszerint önmagában az a tény, hogy az alperes a felperest bűncselekmény elkövetésével gyanúsította és ellene feljelentést tett személyiség védelmet nem alapoz meg. Álláspontja szerint azonban a Be-ben biztosított feljelentési joggal nem lehet visszaélni és csak valós tényeken alapuló feljelentést lehet tenni. A feljelentés nem alapulhat alaptalan tényeken és a vélemény nem lehet indokolatlanul bántó és sértő. Az az alperesi hivatkozás, miszerint ő az általa állítottokról úgy tudta, hogy azok valósak, nem foghat helyt pl. a számítógép manipulálásával kapcsolatos körben, ezt "C" tanúvallomása cáfolja. Már a büntető feljelentés megtétele előtt is tudnia kellett erről az alperesnek. A tanút kötik azok a szabályok, miszerint mindenről amiről tud számot kell adnia, de ugyanakkor igazmondási kötelezettség is terheli.

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§./3/ bekezdése értelmében a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között felülbírálvá megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

Az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság helyesen az alperesre telepített bizonyítási teher (Pp.164.§.) mellett a bizonyítási eljárást a szükséges és egyben elégséges - a felajánlott - körben lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat helyesen, okszerűen, összességükben értékelve érdemében helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetését és indokolását is az ítéltábla osztja.

A fellebbezésben írtakkal kapcsolatban kiemeli az ítéltábla, miszerint helyes az a fellebbezési érvelés, hogy önmagában az a tény, hogy az alperes a felperest bűncselekmény elkövetésével gyanúsította és ellene feljelentést tett személyiség védelmi igényt nem alapozhat meg, azonban - egyetértve az ellenkérelmi érveléssel - a hangsúly az „önmagában” kitételen áll egy ilyen következtetés mellett.

Ugyanis a feljelentésnek valós tényeken kell alapulnia - mint ahogy az I.r. alperes által hivatkozott BH.2002.223.sz. alatt megjelent jogesetben is ez volt az elutasítás indoka - az ebből levont következtetése lehet csupán szubjektív véleménye a feljelentőnek. Rámutat arra is az ítéltábla, hogy ez a szubjektív vélemény sem lehet indokolatlanul sértő, bántó, megalázó, vagy lekicsinylő.

Jelen esetben azonban nem erről van szó, az alperes a feljelentésében a megyei bíróság által felhozott tények vonatkozásában valótlan tényeket állított és ebből vont le szubjektív következtetéseket. Az alperes a feljelentéseiben tett sértő, valótlan - illetőleg általa nem bizonyított, tehát a jelen perben valótlanoknak tekintendő - sértő tényállításai vonatkozásában a felperessel

szemben akkor is helytállni köteles, ha később a büntető eljárásban tanúként is meghallgatták, illetőleg vele szemben hamis tanúzás miatt büntető feljelentést nem tettek. Az alperessel szembeni feljelentés hiánya a felperes és az alperes közti jogviszonyt nem befolyásolja.

Az pedig, hogy az alperes nem a nagyközönség, hanem az eljárni jogosult hatóságok felé címezte a valótlan és sértő tényeket tartalmazó feljelentését a Ptk.78.§./1/-/2/ bekezdése alkalmazhatósága körében jelentőséggel nem bír.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét - figyelemmel annak helyes indokaira - Pp.254.§./3/ a bekezdése értelmében helybenhagyta.

A tárgyi illetékfeljegyzési jogos perben az alperes 21.000 Ft illetéket a fellebbezésén lerótt, azonban a másodfokú meg nem határozható pertárgy érték jelen esetben 400.000 Ft, így a fennmaradó 3.000 Ft fellebbezési illeték költséget az állam javára az eredménytelenül fellebbező alperes köteles megfizetni (Pp.78.§./1/ bekezdés, 6/1986/Vl.26./IM. rendelet 13.§./2/ bekezdés).

Győr, 2008.évi január hó 31.napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
sk.
a tanács elnöke

Dr.Lezsák József sk.

előadó bíró

Dr.Vass Mária

bíró